

Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden delområde 157 og 158

Referat

Møde i kystvandrådet den 5. december 2024, kl. 17–20:00

Viborg, Rådhuset, Prinsens Alle 5, 8800 Viborg, M5

Mødedeltagere:

- Carl Christian Pedersen, Agillix (CCP)
- Lars Kristensen, Fjordland (LK)
- Gorm Wæhrens, Danmarks Naturfredningsforening (GV)
- Poul Blicher Andersen, Dansk Ornitologisk Forening (PBA)
- Jakob Bergmann Nielsen, Danmarks Jægerforbund (JBN)
- Hans Kurt Tougaard, Fjordklyngen (HKT)
- Aage Grynderup, Limfjordssammenslutningen (AG)
- Claus Skodborg Nielsen, Hjarbæk Sjægtelaug (CSN)
- Anders Ahrenfeldt, Dansk Skovforening (AA),
- Jakob Gade, Landboforeningen Midtjylland (JG)
- Henrik Ravn Nielsen, Danmarks Sportsfiskerforbund (HR),
- Ivan Drejer, Skive Vand (ID)
- Lars Olsen, Danske Vandløb (LO)
- Claus Bo Andreasen, LAG Skive-Viborg (CBA)
- Peter N. R. Madsen, Friluftsrådet Limfjord Syd (PM)
- Anne Mette Langvad, Klimafonden Skive, (AML)

- Henrik Dalgaard, Limfjordsrådets formandskab (HD)

- Lars Bach, sekretariatet (LB)
- Susanne Mortensen, sekretariatet (SM)
- Torben Bramming Jørgensen, sekretariatet (TBJ)
- Kristoffer Piil, sekretariatet (KP)
- Jørgen Jørgensen, sekretariatet (JJ)

Der var afbud fra Anders Bøge, Limfjordsrådets formandskab (AB), Jens Kofoed, Limfjordens Sejlsport (JK). Rasmus Wittrup, Dansk Akvakultur (RW), Henrik Nielsen, Foreningen Muslingeerhvervet (HN) deltog ikke.

Referent: Jørgen Jørgensen

Dagsorden

1. Velkomst
2. Godkendelse af dagsorden
3. Siden sidst
 - Politisk aftale om Grøn Trepert

- DN har sendt følgende spørgsmål: Hvordan vil kommunerne fremover håndtere ansøgninger omkring udvidelse af husdyrholdet i delvandoplande omkring i Limfjorden?
- 4. Konkrete indsatser og projekter, der skal søges realiseret i 2025-2027
- 5. Aftensmad
- 6. Forventninger til Kystvandrådets samarbejde med den Lokale Grønne Trepert og samlet arbejdsplan for Kystvandrådet i 2025
- 7. Eventuelt

Ad 1

Limfjordsrådets formand Henrik Dahlgaard (HD) bød velkommen. HD fremhævede bl.a., at det er et kæmpe arbejde der forestår i 2025 med at udmønte den grønne trepart og den politiske aftale om implementering af et Grønt Danmark, men at det er nu vi skal høste frugterne og implementere bl.a. kystvandrådets beslutninger fra 2023. Timingen med udarbejdelse af omlægningsplanerne parallelt med byrådsvalget er ikke optimal, men også derfor er det glædeligt at vi i arbejdet står på et så bredt politisk fundament.

I forhold til organiseringen af selve arbejdet mangler vi stadig de endelige udmeldinger af rammerne, det skal vi huske når vi kommer til pkt. 6 på dagsordenen.

Ad 2

Ingen bemærkninger.

Ad 3

Torben Bramming Jørgensen (TBJ) gennemgik hovedpunkterne i den politiske aftale om implementering af et Grønt Danmark (slides vedhæftet).

Som svar på DN's spørgsmål om hvordan kommunerne fremover vil håndtere ansøgninger omkring udvidelse af husdyrholdet i delvandoplande omkring i Limfjorden, svarede Jørgen Jørgensen (JJ): "Vi følger den til enhver tid gældende lovgivning i vores sagsbehandling, alt andet vil være ulovlig magtfordrejning. Vi håber selvfølgelig, at der bliver skruet en hensigtsmæssig lovgivning sammen, der understøtter kommunernes og kystvandrådets arbejde med realisering af omlægningsplanen. Det sidste indebærer bl.a. at det, i de områder omlægningsplanen peger på, skal være attraktivt for lodsejerne at gå ind i udtagningsaftaler, fremfor at udvide produktionen. Men vi er som myndighed helt afhængige af at lovgivningen giver os de rigtige muligheder."

Ad 4

JJ præsenterede et oplæg med udgangspunkt i akutpakken og kystvandrådets eget arbejde i 2023 (bilag vedlagt).

Indledningsvist havde kystvandrådet en bred diskussion om væsentlighed og kriterier, hovedpunkter nævnes nedenfor.

Carl Christian Pedersen (CCP) understregede, at punktkildernes rolle burde belyses tydeligere. Kristoffer Piil (KP) og TBJ redegjorde for, at dels er punktkildebidragets størrelse og reduktionsmulighederne detaljeret belyst det i forbindelse med kystvandrådets arbejde i 2023 og i 2. opinion redegørelserne, dels kan en indsats ved punktkilderne ikke, selv hvis usikkerhederne på opgørelserne af bidraget var stærkt undervurderede, i sig selv ændre markant på det samlede indsatsbehov.

Ivan Drejer (ID) støttede KP og TBJ og tilføjede at DANVA har lavet et oplæg til større økonomisk incitament hos forsyningsselskaberne ved at reducere overløb. ID tilføjede at han oplevede at problemet ikke er størrelsen af spildevandsbidraget og dets samlede betydning er underbelyst, men snarere at oplysningerne ikke bliver fremstillet og brugt korrekt.

CCP og Jakob Gade (JG) konstaterede, at så var det måske en opgave for kystvandrådet at bidrage til at tydeliggøre problemstillingen. TBJ og JJ tilsluttede sig dette, oplysning og kommunikation kan også være en indsats for kystvandrådet.

Lars Olsen (LO) nævnte, at man ved projekter, der indebærer oversvømmelser af ådale, skal passe på med dårlig vandkvalitet (iltvind mm.) og forringede afvandingsforhold.

Der var enighed om følgende punkter:

- Kvælstof hotspot analyser skal have topprioritet
- Belysning af muligheder for reduktion af fosfortab og kortlægning af punktkildeudledninger fra Industri i det åbne land skal opprioriteres
- Projekter, der involverer muslingeproduktion, skal falde indenfor de rammer, der blev aftalt i kystvandrådet i 2023
- Der bør være fokus på helhedsprojekter, der også gerne må involvere bosætning og infrastruktur. Der bør måske i den sammenhæng også tænkes i større "signaturprojekter", der også kan medvirke til at brande området og tiltrække finansiering fra fonde etc.

På det grundlag var der enighed om den vedhæftede endelige udgave af "*Prioriterede forslag til kystvandrådets indsatser og projekter 2025-2027*" med neden stående prioriterede liste over potentielle indsatser og projekter.

1. N-hotspot analyser i oplandet
2. Reduktion af fosfor tab.
Beregning af hvor meget fosfor transport til vandområder kan reduceres med forskellige virkemidler
3. Kortlægning af punktkildeudledninger fra Industri i det åbne land
4. Vådområdescreening. Screening af områder til potentielle vådområder i GIS
5. Vådområders effekt som funktion af udtagning i oplandet
6. Forsøg med træplantning langs vandløb
 - Belysning af træplantningens effekt på næringsstofudvaskningen
 - Foreslå administrationspraksis ved myndighedsbehandling af træplantning langs vandløb
7. Udbygget analyse af tidsforsinkelsen på effekt af kvælstofvirkemidler
8. Forsøg med anvendelse af stenrev, muslinger og udplantning af ålegræs som supplerende virkemiddel
9. Muslingedyrkning. Arbejde med linedyrkning af muslinger som supplerende virkemiddel til at bringe fjorden hurtigere mod god økologisk tilstand

Ad 5

Aftensmad

Ad 6

JJ gennemgik Viborg Kommunes indledende overvejelser om organisering, tidsplan og arbejdsopgaver for kystvandrådet (slides vedhæftet).

Der var ikke bemærkninger til tidsplan, arbejdsopgaver eller kystvandrådets samarbejde med den lokale trepart.

Der var i den sammenhæng enighed om, at kystvandrådet skulle fortsætte også i perioden 2025-2027. Der var opmærksomhed på, at de konkrete geografiske grænser for kystvandrådets arbejde evt. kan justeres, afhængigt af om og i givet fald hvor, der etableres yderligere kystvandråd i Limfjorden. Jakob Bergmann Nielsen (JBN) gav i den sammenhæng udtryk for en bekymring for at kystvandrådet kunne blive skubbet ud.

I forhold til skitsen til lokal organisering var der enighed om, at det var vigtigt at sikre en lokal inddragelse af landbruget på et tidligt tidspunkt i processen og der var en bekymring for, om den skitserede model tog højde herfor. Der blev bl.a. peget på den model Skive Kommune har besluttet at arbejde efter.

JJ nævnte at den skitserede model for så vidt tog højde for dette, idet det foreslås, at organisationen i den enkelte kommune, efter behov, kan suppleres med inddragelse af det Grønne Råd eller etablering af "mini-Grønne Trepart" knyttet til relevante fagudvalg og (del)vandområder.

KP nævnte, at man måske kan forestille sig en model hvor man laver omlægningsplanerne på to niveauer. Et niveau hvor det er let at blive enige om, at der skal ske arealomlægning, fx ådale med randarealer, og et andet mere vanskeligt niveau, hvor man peger på arealer på højbunden.

Landbrugets repræsentanter understregede, at det var vigtigt, at de lokale lodsejere ikke føler sig kørt over i processen, men at der via en tidlig inddragelse kan ske en modning og accept hos lodsejerne. Konkret adspurgt mente landbrugets repræsentanter, at det er vigtigt med lokal inddragelse i perioden maj-september, hvor sekretariatet for den lokale trepart og de kommunale forvaltninger arbejder på udformning af omlægningsplanen.

Ad 7

På baggrund af DN's spørgsmål om hvordan kommunerne fremover vil håndtere ansøgninger omkring udvidelse af husdyrholdet, spurgte Poul Blicher Andersen (PBA) om HD ville rejse spørgsmålet på det kommende møde i Limfjordsrådet. HD henviste til JJ's bemærkninger under pkt. 3 og sagde, at han ikke ville foretage sig yderligere.